

Сьогодні — День освіти

ЧОЛОМ ТОБІ, КРАЇНА ЗНАНЬ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Рін видання XIII
№ 105 (1585).

П'ЯТНИЦЯ, 1 вересня 1972 року

Ціна 2 коп.

«Повертайся з п'ятірками», — бажає Оленка Єгорова своєму братові Альбі. А в нього сьогодні радісний настрій — він уже першокласник...
Фото В. Ковпака.

О СЬ І ЗНОВУ на календарі вересень. Вся країна в цей день сідає за парту. Чи то шкільну, чи інститутську. І це справді саме так. Вся країна. Бо кількість тих, хто навчається у нас, в СРСР, незрівнянна. І з кожним роком ця кількість збільшується. Тож вересень — це свято усіх. Всенародне свято — День освіти.

Сьогодні зранку на вулицях з'являється особлива категорія додаткових молодих людей, об'єднана усвідомленням своєї спільної високої мети — долати круті підйоми науки. Нескінченим потоком попливають вони в шкільні класи, профтехучилища, технікуми, інститутські аудиторії.

Сьогодні понад 19 тисяч таких маленьких першовідкривачів Країни знань сяде за парту лише в нашій області.

В наш час як ніколи зростає роль школи. З кожним роком удосконалюється учбова програма, створюються всі умови для успішного навчання.

Зайдіть в будь-яку школу — все міцніше її контакт з технікою, наукою: тут і обладнані найновішими приладами лабораторії, автоматизовані кабінети, наочні посібники. Звичайно, ще подекуди навчання проводиться в старих приміщеннях, але в останні роки весь час збільшується кількість новозбудованих просторих шкіл. І цього року за рахунок колгоспів, радгоспів, організацій стає до ладу 16 нових шкіл на 5954 місця. В стадії закінчення будівництва ще 14 шкіл на 4680 місць. Вони будуть готові до наступного вересня.

На шкільний поріг

В СЕ ЦЕ свідчення повсякденного батьківського піклування партії і народу про тих, хто вчиться. В Постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про завершення переходу до загальної середньої освіти молоді і дальший розвиток загальноосвітньої школи», яка стала орієнтиром у справі дальшого зближення школи з життям, теорії — з практикою. В здобутті середньої освіти важли-

НАВЧАННЯ ТВІЙ ТРУД

ве місце займає вечірня школа. В цьому році значно збільшиться кількість тих, хто працює і вчиться. Першого вересня в області за парту сядуть понад тридцять тисяч трудівників заводів, фабрик, колгоспних ланів.

Школа... Клас... Вчителі... Шкільні роки залишають глибокий слід у людському житті.

І як в цей день обійти увагою тих, хто в рік з першим дзвоником стає до вчительського столу, веде дітей у світ ще не пізнаний, стає сам для них життєвим прикладом. Виховання — процес

складний. Він вимагає не лише великих знань, знань дитячої психології, характеру, тут потрібно стільки терпіння, теплоти, уваги. Вчительська робота клопітка, турботлива, але завжди вчителю людська подяка. В перший вересневий день хвилюються не лише першокласники, а й вчителі. І ті, хто починає свій 25-й рік в школі, і ті, хто вперше говорить: «Добрий день, діти».

А у нашій області молодих вчителів, випускників вузів цього року понад 300 чоловік.

Освітній Кіровоградщини мають чималі успіхи в розвитку педагогічної освіти. Активно допомагають педагогам піонери, комсомольці. Наші успіхи знайшли відображення в постанові ЦК ВЛКСМ «Про роль піонерських та комсомольських організацій шкіл Кіровоградської області в боротьбі за глибокі і міцні знання». Все це викликає природну гордість, але й зобов'язує не зупинятися на досягнутому. Треба, щоб кожен учень, студент, сідаючи за парту, неодмінно пам'ятав про свій високий обов'язок.

День освіти. З новим портфелем крокує до школи учень, поспішає в аудиторію студент, ввечері, після робочого дня сідає за книгу токаря, будівельника, заповнюються бібліотеки, читальні зали... Людина вчиться.

Найбагаторідніша і найвища ціль людська, яка веде її до висот — прагнення розширювати горизонти незвіданого.

А. ВАСИЛЕНКО,
секретар обкому ЛКСМУ.

Анджела Девіс у Москві

В Москву прибула визначна американська громадська діячка, член ЦК Компартії США Анджела Девіс.

На Шереметьєвському аеродромі гостю від імені радянських людей сердечно привітала член ЦК КПРС, голова Комітету радянських жінок В. В. Ніколаєва-Терешкова. Протягом двадцяти місяців радянські люди з великим хвилюванням стежили за твоєю боротьбою, Анджело, сказала вона. Кампанія за твоє звільнення стала в нашій країні справді всенародною. Сьогодні, зустрічаючи тебе на радянській землі, ми говоримо: Ласкаво просимо, наш дорогий друже!

Виступаючи з словом-відповіддю, Анджела Девіс передала привіт комуністам Радянського Союзу, радянським людям від усіх борців за громадянські права, від робітничого класу і Компартії США.

Представники радянської громадськості зустрілися 29 серпня з визначною американською громадською діячкою, членом ЦК Компартії США А. Девіс.

(ТАРС).

Відзвеніло радістю піонерське літо. Скільки захоплюючих розповідей приготували про нього школярі. Ось, наприклад, піонери Оля ПОДУНАК, сестри Іра та Марина ГРИГОР'ЯН, Регіна ЗОЛОТАРЬОВА, Жена ТЕРЕЩЕНКО та Інна БІРЮК під час канікул від-

почивали в піонерському таборі «Червоні вітрила». Останній раз затріпотів на щоглі прапор, — до побачення, піонерське літо, здрастуй, школо!

Фото Л. ЮДИНОЇ.

СВЯТИНА НАРОДУ— ХЛІБ

ЗБЕРЕЖЕННЯ— В КОМОРАХ

В ОДНІЙ із ідалень васі заклики: «Хліб — наше багатство! Бережи його не лише в коморі, а й на столі!» Ми жили на токи знам'янських колгоспів, щоб перевірити, як зберігається збіжжя в засіках, чи не втрачається воно марно під вітрами та дощами, чи готові комори до зими, чи готовий хліб до столу?

Треба відразу сказати, що цей рейд не виявив фактів халатного ставлення до хліба. В колгоспах імені Шевченка, імені ХХІ з'їзду КПРС та «Шлях до комунізму», де побувала наша бригада, колгоспники з гордістю показували дбайливо прибрані сховища. Там бурштиновими горами жовтіло добірне зерно. І під час живих і в дні підготовки хліба для посіву та на продаж колгоспники турбувалися про те, щоб втрат було якомога менше.

Ось колгосп імені Шевченка. Тут тік — повністю механізований. На асфальтованій майданчик з'їжджає самоскид, водій натискає на важіль — і ще гаряче від комбайнової молотарки зерно сиплеться в бункер. Звідти підземними транспортерами подається на віалки, на сортування — і в качати. Тут втрати зерна не допускає сама технологія. На жаль, таких, повністю механізованих токів у нас ще небагато. І тому зникає цей колгосп «Шлях до комунізму» більш характерний.

Того дня, коли наша бригада завітала до господарства, електрична віалка перебирала останній кагат гречки. На току було порожньо. Товаришниця — уже в коморі. Близько двох тисяч тонн її лежали в обладнаному зерносховищі, де ані дощ, ані сніг збіжжю не загрожують.

Добре зберігається в засіках і 2200 центнерів товарного ячменю, і 207 центнерів посівного віса. У складі, де знаходиться зерно для наїсіння — неприємні пахощі отрутохімікатів. Проте, будьте певні, ці пахощі ще менше подобаються гризунам. Ще перед жнивими

РЕЙД «МК»

колгоспники подбали, щоб жодна зернина не зникла в норах шкідників. Господина колгоспних складів Євгенія Марин на наше захоплення чого підмете-

ними, може й митими підлогами комор, відповіла здивовано:

— А як же, це ж зерно! Отака гордість за свою працю відчувалась і в словах колгоспного механіка Станіслава Калужного:

— Щоб на такому току, та зерно пропадало? — перепитав він нас.

Колгоспники ж знають цінну свою працю і критика проявів марнотратства завжди знаходить в селі дружню підтримку. Тому й комітет комсомолу Знам'янського району першу увагу приділяють хлібові. «Бій безгосподарності біля комбайнів та на токах!» — це головне гасло, під яким працювали штаби колгоспних «Комсомольських прожекторів».

Під час живих у господарствах району було випущено десятки «блискавок», проведено багато дійових рейдів «КП». До рейдових бригад, крім членів штабу, залучались спеціалісти сільського господарства, члени груп народного контролю та комсомольські активісти.

В колгоспі імені ХХІ з'їзду КПРС, де секретарем комсомольської організації Раїса Велика, було проведено чотири живих рейдів «КП». Результати кожного висвітлював «Пржектор». За два тижні косовиці в колгоспі виїшло сім його номерів. Роботу цього бойового органу планував штаб у складі Наталі Добровольської, Валентини Білунко та Григорія Костенка. Двічі на місяць штаб звітував перед комітетом комсомольської організації.

Рейдова бригада «Молодого комунара»: В. ІВАНЬКО — секретар комсомольської організації колгоспу ім. Шевченка, О. ЦИМА — секретар комсомольської організації дистанції цивільних споруд Знам'янського відділку залізниць, член обкому комсомолу, В. ВЕЛИКИЙ — інструктор Знам'янського міського комсомолу, М. БІДЕНКО — спецкор «Молодого комунара». Знам'янський район.

ДЕНЬ ВІДХОДИТЬ. Коли незвично стихає шкільна не підвір'я, ми, вожаті, закриваємо підперську кімнату, де щоденно вирує галасливе, радісне піонерське життя.

Різноманітними шляхами людські долі. Моя дорога привела мене до порога школи. І тепер поруч мене ніби два світи. З одного боку дорослі, з іншого — діти. Мені здається, що ми, вожаті, теж народ особливий. Весь час з дітьми — і в тебе назавжди залишається свіжість і безпосередність відчуттів, вчишся дивитися на світ чистими захопленими очима підлітків, — і даруєш їм розуміння справжнього щастя.

Так уже здебільшого трапляється, що вожатими стають не тоді, коли закінчуєш школу. Це єдина «професія», яку починаєш пізнавати, сам того не віддаючи, ще з того часу, коли тобі пов'яжуть червоний галстук. Так було і зі мною. Десять років тому я стала піонеркою. І з тих пір ніколи не розставалася з червоним галстуком, з традиціями і законами Країни піонерів.

Вже комсомолкою я стала загодованою вожатою... Протягом трьох років разом з піонерами загону імені О. Матросова СШ № 6 розділяла радості і турботи їхні.

А потім, коли постало питання — куди йти, не

НА ВСЕ ЖИТТЯ

ГОВОРЯТЬ ПІОНЕРСЬКІ КОМІСАРИ

вагаючись згодилась працювати вожатою. Чомусь навіть трохи боязко було розлучатися з дітьми, з своїм піонерським життям, яке стало для мене справді близьким єдиним.

І ось вже три роки працюю старшою піонервожатою СШ № 14. І ніскільки не шкодує, обравши в житті такий шлях. Мене притякують дитячі серця. Кожен день наповнюється новими подіями, яким хвилюванням. І попереду — ініціатор усіх справ — вожатий.

Ми — комсомольці. Нам доручено виховувати юних ленинців на бойових і трудових традиціях старшого покоління, виховувати майбутніх трудівників комуністичного суспільства.

Ми завжди в оточенні дітей. Якщо ти відчуваєш, що став для них другом — це найвища радість. Праця наша нелегка. Відповідальна. Тому що, коли згадуєш першу вчительку, обов'язково в спогадах виринає і вожата. І щоденно, коли заходиш до себе в піонерську кімнату, живеш в очікуванні дзвінка. На перерві двері не зачиняються, ти стаєш для них другом, порадиником, ти ведеш маленьких громадян до широкої дороги життя...

Л. КОНДРАТЮК,
старша піонервожата СШ № 14.

м. Олександрія.

На шкільний період

Ще два місяці тому студентки Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна Валентина БЕЗВЕРХА і Катерина ЗАСЛАВЕЦЬ готувались до державних екзаменів, чекали останнього дзвоника. А сьогодні вже написані конспекти уроків, сьогодні молоді вчительки зробили свій перший крок на педагогічній ниві.

Фото Н. ЗУБЧЕНКО.

До рідної школи учні заглядали ще напередодні навчального року. І як тут не поділитися всіма новинами з вчителями, директором, не розповісти про все, що бачив, пізнав під час літніх канікул.

На фото: директор Новгородської СШ № 2, заслужений учитель УРСР П. Ф. КОЗУЛЬ розмовляє з учнями.

Фото В. КОВЛАКА.

„Карпати-72“

РЯДКИ З ХАРАКТЕРИСТИКИ

ЧЛЕНИ студентського будівельного загону «Карпати-72» з Львівського державного університету ім. І. Франка залишили про себе добру згадку в Устинівці. Студенти працювали на будівництві кінотеатру на 400 місць, адміністративного будинку райспоживспілки, гуртожитку, комбикормового заводу і житлового будинку. Міцна дружба встановилася між «Карпатами-72» і місцевою молоддю.

І коли настав день від'їзду, на святковий вечір зібралося чимало жителів Устинівки. Добре слово про студентів з Карпат сказав перший секретар РК ЛКСМУ С. Григорчук.

Адже вони не лише працювали, з перших днів свого перебування в Устинівці студенти приступили і до виховної роботи серед молоді, а також включилися в спортивне життя району. Ось рядки з характеристик, виданої «Карпатами-72».

«...Бійцями студентського будівельного загону було організовано 6 концертів художньої самодіяльності, проведено 8 вечорів відпочинку, прочитано більше 20 лекцій на різноманітні теми...»

А учні місцевої середньої школи особливо тепло прощалися з львів'янами. Адже це їх шефи. Вони зробили ремонт шкільного приміщення, розбили спортмайданчик, бігові доріжки. А перед від'їздом подарували школі бібліотеку на 100 книг і стенд, присвячений 50-річчю утворення СРСР.

В серпні студенти провели неділеньки і зароблені гроші перерахували у фонд будівництва меморіалу Ю. Гагаріна.

Всі ці добрі справи згадували на урочистому вечорі. А на закінчення командир обласного студентського будівельного загону Б. Бергелсон вручив перехідний Червоний прапор загонів за зайняте перше місце в соціалістичному змаганні на честь 50-річчя утворення СРСР серед будівельних загонів області. Бійцям було вручено також грамоти обкому ЛКСМУ та грамоти ПМК-134, в якій працював загін.

В. РОМАНОВ,
комісар обласного будівельного загону.

СВІДЧЕННЯ ВЕЛИКОЇ ТУРБОТИ

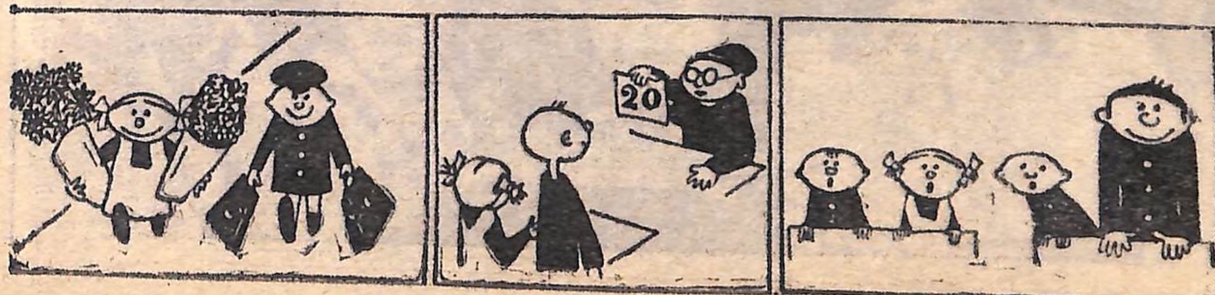
З ВЕЛИКОЮ радістю ми, педагоги, зустріли Постанову ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР і ВЦРПС про підвищення з першого вересня ставок та посадових окладів тим, хто трудиться на ниві народної освіти. Це свідчення великої турботи партії і народу про вчителів, вихователів підрастаючого покоління. Це свідчення великої поваги народу до професії педагога.

Всі вчителі нашої школи з великим творчим піднесенням зустрічають новий навчальний рік. Ми свідомі своєї великої мети, відповідальності за доручену нам справу. Готові докласти всіх зусиль, щоб виправдати довіру партії і народу. Адже йдеться тут не лише про достаток: нам особливо дорога тепла батьківська турбота про наш труд.

Ще хочеться сказати про наш

колектив. Всі вчителі дружні, об'єднані єдиною метою, допомагаємо один одному в роботі. З особливою старанністю готувалася школа до 1 вересня. Проведений ремонт, чисті класні приміщення, підготовлені необхідні посібники тощо.

В. СЕМИХОВА,
вчителька восьмичасної школи № 33,
м. Кіровоград.

Без слів...

— Діти, що означає ця цифра?
— Двадцять Олімпійських ігор!

Ветеран.

Мая К. БРО.

ВДВІЧІ
ШВИДШЕКОНКУРС
БУДІВЕЛЬНИКІВ

У Кіровограді проведено перший обласний конкурс серед робітників будівельних спеціальностей.

У швидкому темпі розпочали роботи муляри. На виконання завдання кожній ланці, яка складалася з двох чоловік, відводилося 4 години. Та більшість ланкам на це знадобилося часу вдвічі менше. Найшвидше ж зробити це, при відмінній якості цегляної кладки, вдалося Віктору Пімоці та Василю Дуці — мулярам будівельного управління «Цивільбуд» комбінату «Кіровоградважбуд». Вони і стали переможцями конкурсу. Обидва нагороджені грамотами обкому комсомолу та обліпрофради, цінними подарунками. ВІКТОР ПІМОЦА СТАВ ВОЛОДАРЕМ ВИМЦЕЛА З НАПИСОМ: «КРАШОМУ МОЛОДОМУ МУЛЯРУ КІРОВОГРАДЩИНИ 1972 РОКУ».

А ось наведено підсумки конкурсу штукатурів. ПЕРШЕ МІСЦЕ ВИБОРІЛА ЛАНКА ЗНАМ'ЯНСЬКОЇ ПЕРЕСУВНОЇ МЕХАНІЗОВАНОЇ КОЛОНІ № 133, У СКЛАДІ РАЙСИ ПОЛЯКОВОЇ, МОІРІ ЛЕОНОВОЇ, ЛІДІЇ ЕГОРОВОЇ ТА ВІРИ ПІДДУБНОЇ.

Кращою серед комсомольсько-молодіжних була ланка управління механізації будівництва комбінату «Кіровоградважбуд». Молодим штукатурам цієї ланки, комсомольцям ГАННІ АМІНДІНІЙ, МАРІЇ ШОРБІ, ЛІНІ КОСТЕНКО ТА НАДІЇ КУЧЕРЕНКО ВРУЧЕНО ПОЧЕСНІ ГРАМОТИ ОБКОМУ КОМСОМОЛУ І ПРИСВОЄНО ЗВАННЯ «КРАЩИЙ МОЛОДИЙ ШТУКАТУР ОБЛАСТІ 1972 РОКУ».

В. ГОЛУБ.

На фото: Олександр ГОНЧАР.

Щасливих вам вітрил!

На Кіровоградщині, в торжествах, присвячених 70-річчю знаменитого земляка Ю. І. Яновського, взяла участь група українських радянських письменників. Разом з ними в степовому краю перебував і Олександр Терентійович ГОНЧАР. Це було напередодні нового навчального року.

Тож ми звернулися до улюбленого нашої молоддю письменника з проханням сказати кілька слів читачам «Молодого комунара» перед шкільним порогом.

Олександр ГОНЧАР люб'язно написав на аркуші слова, що друкуються нижче, та ще:

«Мов нові колумби, вирушаєте ви нині в завабливу Країну Знань, і хай гудуть над вами високі й щасливі вітрила, хай супроводять вас наполегливість, трудослава невсипущість і радісне юнацьке завзяття, хай завжди окрилює вас світле почуття гордості за своїх батьків, за народ свій, за прекрасну свою соціалістичну Вітчизну».

В переддень 12 вересня через газету «Молодий комунар» шлю вітання всім освітянам Кіровоградщини, шлю найкращі побажання всім шкільним класам та студентським аудиторіям і чим ширшому колу молоді на довгі місяці щастя і вчителів!

Олександр ГОНЧАР

ВІРА ВАСИЛІВНА Кармазан, вчителька Туріянської восьмирічної школи, дуже хвилювалася.

На її урок прийшла завуч школи Галина Зіновівна Суржук. Вірі Василівні хотілось, щоб цей, здавалось, звичайний урок залишив глибокий і незабутній слід у житті, у свідомості, у серцях дітей.

Вивчається творчість Гребовського. Чи не залишаться вони байдужими до його сповнених болю й суму рядків? Чи не пролетять вони, як хмарка, над їхніми небосхилами?

Клас затих, лише дитячі очі зорять до неї, чекаючи її слова, її запитань. Діти не просто називають великі імена Т. Г. Шевченка і М. О. Некрасова, а й читають рядки з їхніх віршів, поем. Оля Бережна називає ім'я П. А. Гребовського і читає його вірш «Трудовниця». Чи то здалось, чи справді здригнувся її голос, коли вона серцем промовляла, коли виливала і свою скорботу, як померла вчителька, єдиний промінь у дореволюційному селі?

Та час на уроці дуже дорогий, і в мене до дітей нове питання:

— А що ви можете розповісти про долю радянської жінки, про долю жінок колгоспної Турії?

Вгорі — ліс рук. Кожен із них має про що розповісти, про кого. Вони хочуть розповісти про своїх сестер, про своїх мам, про славних трудовниць колгоспу, кого Вітчизна нагородила орденами й медалями.

Катерина Драна, маленька дівчинка, дівинко розповідає про ка-

валера ордена Леніна знатну театральну їхнього колгоспу «Прогрес» Ольгу Сидорівну Третяк. Їй її портрет у класі.

— Добре, діти, — каже Віра Василівна. — Сьогодні ми вивчимо ще один вірш поета.

Конспекти, книжки закриті. Лише на дошці з'являється портрет знаменитої жінки, що схилилася над шитою.

Віра Василівна читає вірш «Швачка». Маленький вірш про велике народне горе. Маленький вірш, що розповідає дітям так багато, розповідає ще про одну печаль...

Діти мовчать, уважно слухають. Та як те мовчання промовляє! І ще не давши завдання додому, тільки прозивши словникову роботу, бо слова теж живуть і вмира-

лювали, що вчитель — щирий друг. Недарма ж найдорожчу нам людину — Володимира Ілліча Леніна — ми називаємо нашим учителем! Віра дуже добре знала, що ніщо їй не перешкодить обрати педагогічну дорогу.

Закінчила восьмирічну школу у рідній Турії, вступила у середню — в Златополі. І вернулася у рідне село півторажатою. То не був відступ. То була частинка, і прекрасна частинка, її педагогічної дороги. Хороше їй було з дітьми,

● Майстри
педагогічної ниви„ДЛЯ МЕНЕ —
НАЙДОРОЖЧА“...

ють і чимало з тих слів може бути незнайомими для учнів, вчителька пропонує, щоб хтось прочитав вірш з книжки.

І тут нова несподіванка — майже всі вже запам'ятали вірш! І читають його напам'ять!

Пізніше в учительській Галина Зіновівна ласкаво сказала:

— Як я, Віро, рада затебе! Знаєш, що я тобі поставила за урок? П'ять. Заслужену п'ятірку... П'ятірка заслужена, але дороги до неї були не такі й легкі, не такі й прості.

ВІРА слухала розповіді про професії. Всі їй здавались і потрібними, й гарними, але найбільш захоплювала її професія вчительки. Виростала й мужніла і все більш усвідом-

хороме й піонером з нею. Багато цікавих справ, багато пошуків здійснювали вони разом. Віра раділа, як підіймалися, зростали вони, як уже у восьмому писали заяву в комсомол. Написала й вона заяву в Кіровоградський педагогічний інститут на факультет української мови й літератури. Вчилася заочно. Чи важко було їй? Поєднувати навчання і роботу не так просто. Та головна трудність для неї була в іншому — вона чекала того дня, коли вже сама, вчителькою переступить поріг класу. Не раз просила своїх колишніх учительок-словесниць Галину Григорівну Ворону, Зіну Порфирівну Кармазан:

— Піду до вас на урок...

Сяде там, на останній парті, слухає, записує, зітхає. Чи їй у неї вийде все так добре.

А день прийшов. Коли вона вже була на четвертому курсі інституту. Їй дали клас. Трошки згодом на урок прийшла інспектор району Олена Іванівна Захарченко. Вела

урок і тремтіла... Не вперше приходять до неї. І все виходить не так! То тему не розуміють, то часу не вистачить, а то вивчиться його так багато, що хоч з половиною уроку виводь на перерву... Друзі вчили, радили, допомагали... Так то ж учитель своєї школи, а не інспектор району.

Може, скаже, що уроки в тебе, дівчино, нікудишні? Розмова під час розбору уроку була простою і задушевною. Олена Іванівна казала:

— Все у вас, Віро Василівно, правильно, але не ображайтесь — я звикла говорити правду. Ви вивчали з дітьми іменник. І речення підбрали вдало. Беру одне з них: «Хмарки пливли у синій блакиті». Я б радила вам думати не лише про навчання а й про виховання. Я б радила вам підбирати речення, у яких дзвеніло б, вирувало життя нашої Радянської Вітчизни, у яких би було відбито життя колгоспної Турії, життя піонерів, комсомольців. Скільки їх є! Звичайно й речення про красу рідної природи... Розумієте, Віро Василівно, нам все — і мову, і літературу треба пов'язувати з життям Батьківщини.

Вона запам'ятала ту розмову. І молодим серцем виїхала за стіни класу! У самісінький вир життя, з дітьми до людей, до справ колгоспу, до трудовників поля і ферм. Ця дорога була труднішою. Бо легше, багато легше все взяти з підручника, а перегорни районну газету, обласні, центральні, вибери з них речення, готуючись до уроку літературного читання, до вірша, в якому розповідається про першу трактористку Олесю Кулик, знайди і своїх перших

трактористів. Це важче. Для цього потрібно більше часу... А поспробуй перегорнути історію свого села, дазнього села Турії, щоб розповісти дітям, що й тут колись палало полум'я визвольної боротьби, були свої герої громадянської і Великої Вітчизняної воєни! Це важче. Але це цікавіше! Це більш западає в серце дитини! Це зміцнює в них любов до Вітчизни, до праці! Це поглиблює їхні знання...

А старші друзі — і Галина Зіновівна, і Галина Григорівна, і Зіна Порфирівна недовголюди.

— Віро Василівно! Ви все берете на свої плечі. Не можна так. Діти довголітні, діти трудовики. Кажете про хороших людей — пошліть їх у пошук, дайте їм завдання розповісти про знайомих людей села, і ви побачите, які чудесні розповіді принесуть вони!

Справді, то було відкриття. Діти принесли їй оповідання про ветерана праці кавалера ордена Леніна Ольгу Сидорівну Третяк, кавалера ордена Леніна Олесю Степанівну Шевченку, їхню колишню ученицю передову співачку Лідію Лиходід, депутата районної Ради депутатів трудящих, першого голову колгоспу Гаврилу Бондаревку та про багатьох інших.

Відкриття і пошук і одвічний пошук. Вчитель повинен бути в одвічному пошуку, у глибокому зв'язку із життям. Вона пізнала незаперечну істину: перестася вчитись — і ти вже не вчитель! Перечитуєши літературу, не відірвалася від книг Сухомлинського. Знайшла у нього багато запобігання для себе. Вона ж теж любила слово! Але завдання вчителя складніше: зробити так, щоб слово полюбляли й діти!

М. СТОЯН,
позаштатний інспектор
шкіл Новомиргородського району.

ПОВНИТИМЕТЬСЯ
РАЦІОНАЛІЗАТОРСЬКИЙ
ФОНД

В Олександрії відбулась кушова звітно-виборча конференція винахідників і раціоналізаторів. З доповіддю на ній виступив голова обласного товариства винахідників і раціоналізаторів Г. Білан. Він відзначив краді колективні підприємства та організації, які добились значних творчих успіхів, вказав на хибні та недоліки, котрі ще мають місце в роботі первинних організацій ВТБР. Делегати конференції по-діловому обговорили доповідь, намітили заходи, спрямовані на подальше поліпшення роботи з новаторами виробництва та молоддю. Вони запевнили, що винахідники і раціоналізатори Олександрійського та Знам'янського районів працюватимуть так, щоб з честю виконати соціалістичні зобов'язання по створенню раціоналізаторського фонду дев'ятої п'ятирічки і гідно зустріти славу дату — 50-річчя утворення Союзу РСР.

А. КОЛОДЯЖНИЙ,
інженер обласної Ради ВТБР.

ГЛОДОСЬ К А
СЕРЕДНІЯ ШКО
ЛА ІМЕНІ Т.
МАСЕНКА НО
ВОУКРАЇНСЬ
КОГО РАЙОНУ.
СЬОГОДНІ ЇЇ
ПОВНІТЬСЯ
ЖИВИМ. НЕ
ЗМОВКАЮЧІМ
ПОТОКОМ ПЕР
ШОКЛАСНИКІВ,
УЧНІВ СТАР
ШИХ КЛАСІВ.

Фото
В. КОВПАКА.

НАШЕ „ЗОЛОТО“

Коли Тамара Лазаківич ефективно піруетом сплинула з колоди, подруги цілилися їй цілувати. Хоч це не зробила останній у нашій команді за цей вечір підхід до снаряда Людмила Турничева, дівчата не могли стримати своєї радості. Вони з цілковитою підставою могли вже вважати себе чемпіонками Олімпіади. Залишалося лише кілька хвилин до заповітної церемонії, коли руки спортсменки відчують вагу олімпійської медалі, а в залі звучить гімн його Батьківщини.

Пізніше, на прес-конференції, Лариса Латиніна сказала: «Ми, тренери, були присморожені тим, як далеко відірвалися наші дівчата від суперниць». Але ці слова не значать, що боротьба була легкою. Такого взагалі на Олімпіадах не буває! На вирішальний день радянські спортсменки вперше виступили на майдані НДР, на 1,85 бала.

Суперництво двох лідерів команд захопило переповнений «Спортзал». Однадцять тисяч глядачів стали свідками справжньої гімнастичної вистави. Її почали пізно ввечері 28 серпня радянські спортсменки виконанням відечних вправ. Довільні композиції були однією кращою. Шквал оплесків викликали немислимі за тяжіння сальто 17-річної Олі КОРБУТ. Наймолодша в команді гімнастка стала улюбленцею публіки. А те, що вона виконала на брусьях, взагалі не можна описати. Унікальні елементи її вправи не мають ще назви!

Шкода, що судді були тут дуже вже суворі до наших гімнасток. І у Олі — лише 9,7 бала.

Підсумкові цифри свідчать про переконливу перемогу чемпіонки — 380,5 бала, у команди НДР — на 3,95 менше.

Ось вони — Олімпійські чемпіонки 1972 року: Антоніна КОШЕЛЬ (Мінськ), Ельвіра СААДІ (Ташкент), Любов БУРДА (Воронож), Ольга КОРБУТ (Гродно), Тамара ЛАЗАКОВИЧ (Вітебськ) і Людмила ТУРНИЧЕВА (Грозний). Вони продовжили перемогу традиції радянських гімнасток на майдані Олімпіадах.

ТИРАЖ «СПОРТЛОТО»

Караганда. 30 серпня. ТАРС. Ось які номери випали в черговому тиражі «Спортлото»: 13, 17, 23, 27, 35, 47.

На фото (зліва направо) вгорі: Ольга Корбут, Ельвіра Сааді, Любов Бурда; внизу: Тамара Лазаківич, Людмила Турничева, Антоніна Кошель.
Фотохроніка ТАРС.

Продовження традиції

Ще одну медаль — бронзову приніс нашій збірній штангіст з Пермі Геннадій Четін, який підняв у сумі триборства 367,5 кг.

В «ударі» були наші п'ятиборці: Борис Онищенко, Павло Ледньов і Володимир Шмельов фекували відмінно. У чемпіона світу Онищенка — найкращий індивідуальний результат — 1076 очок.

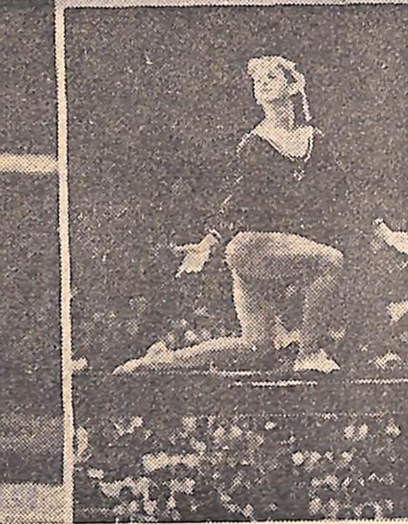
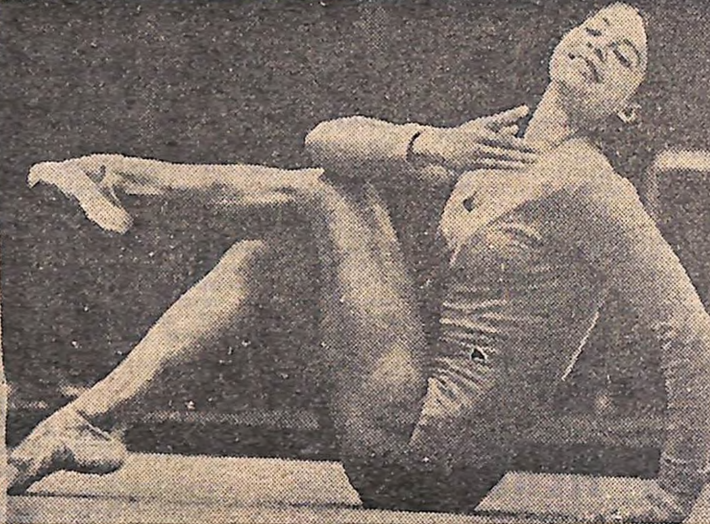
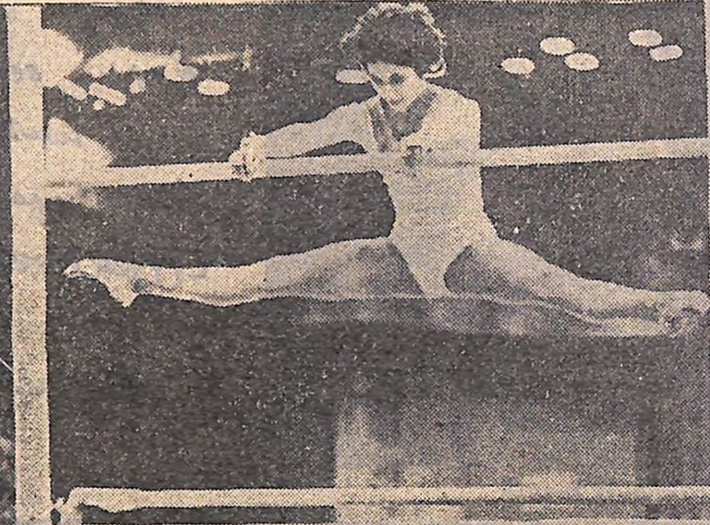
Командою радянські спортсмени набрали 3060. В результаті наші п'ятиборці з лихвою компенсували «збитки» першого дня і в командному заліку стали лідерами — 5985 очок (на 190 більше, ніж у збірної Угорщини, яка йде на другому місці).

Згідно з жеребкуванням з наших боксерів у перший день виступав тільки Борис Кузнецов. Його бій з Лаго з Нігери тривав трохи більше хвилини. Після блискучого удару Кузнецова суперник опинився на підлозі. Нокаут...

Успішно виступали і радянські борці вільного стилю. Роман Дмитрієв здобув чисту перемогу над Маруті (Індія). Загалаб Абдулбаков переміг швейцарця Таннера, Іван Кулешов — монгола Хойлогдоржа, Арсен Алахвердієв — афганця Аррефа.

Мюнхен.

(Спец. кор. ТАРС).

РЕКОРДИ, РЕКОРДИ...

● Італійський спортсмен Анджело Скальцоне завоював золоту олімпійську медаль у стрільбі на траншейному стенді, розбивши 199 тарілочок з 200 можливих. Це — новий світовий рекорд.

● Шістнадцятирічна Шейн Гоулд з Австралії перемогла на дистанції 200 м комплексного плавання — 2 хвил. 23,07 сек. (світовий рекорд). ● Рекорд світу побив американець Марк Спітц на дистанції 200 м батерфляем — 2.00,70, що принесло йому золоту нагороду. ● В стрибках у воду з триметрового трампліна першою була американка Міккі Кінг — 450,03 бала.

Чемпіонкою Олімпіади в плаванні на 100 метрів вільним стилем серед жінок стала Сандра Нільсон із США. Вона пропливла дистанцію з новим олімпійським рекордом — 58,59 секунди.

ПОГОДА У ВЕРЕСНІ

Вересень на Україні — перехідний місяць від літа до осені. Температура повітря в цей час може мати великі коливання від 30—39 градусів тепла вдень до 2—8 градусів морозу вночі. Середня місячна кількість опадів коливається від 22 до 121 міліметра, причому менша кількість опадів буває в Херсонській, Ворошиловградській, Запорізькій, Миколаївській, Харківській областях.

Перший осінній місяць цього року на Україні передбачається помірно теплий з середньомісячною температурою близькою до норми, місцями вище норми на один градус. Найбільш теплий і сухий період буде в першій декаді, коли температура вдень становитиме 22—27 градусів, місцями 30, вночі 9—14 градусів тепла. Наприкінці першої декади і в середині місяця температура знизиться вночі до 2—7 градусів тепла (на групі місцями можливі при-

морозки), вдень до 12—17 градусів. В решту часу місяця передбачаються часті коливання температури вночі від 10—15 до 2—7 градусів, а наприкінці місяця по Україні температура знижуватиметься до 5 градусів тепла, місцями до нуля.

Місячна кількість опадів на більшій частині території становитиме 35—70 міліметрів, місцями 80—100 міліметрів більше норми, місцями норма. Сухим передбачається вересень у східних областях, де місячна сума опадів становитиме менше як 25 міліметрів (менше норми). Сухе буде також на сході Кримської і Херсонської областей, де кількість опадів не перевищить 10—25 міліметрів. Найбільш дощовий період передбачається наприкінці першої і на початку третьої декади.

З. СКОТАРЕНКО,
начальник Українсько-го бюро погоди.

ФУТБОЛ

ПОХВАЛА — ДЛЯ ВСІХ

Уболівальники були настроєні оптимістично. Усі без винятку прогнозували своїм землякам перемогу. І їх не важко зрозуміти: «Зірка» на піднесенні. У останніх шести турах кировоградці набрали одинадцять очок, зігравши один раз вище та вигравши п'ять матчів...

З перших же хвилин господарі йдуть на штурм. Воратар гостей весь час у грі. Кировоградці настільки захопилися тільки атакою, що Олексію Іонову довелося виручати свою команду.

Всі гравці нашої команди заслуговують на похвалу: вони грали з ентузіазмом, багато переміщалися, нападали

ки часто били по воротам. На 85-й хвилині вінничан «виручає» штанга, а за три хвилини до кінця поєдинку невідпорним ударом приблизно з одинадцятиметрової відстані рахунок відкриває Григорій Ковтун. Цим і закінчилася гра.

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ НА 31 СЕРПНЯ

	І	В	Н	П	М	О
«Таврія»	33	19	4	10	47	22 42
«Спартак»	30	16	10	4	35	21 42
«Металург»	32	15	10	7	44	31 40
«Будівельник» П	32	13	13	6	31	23 39

ФУТБОЛ

«Суднобудівник»	33	13	12	8	32	20 38
«Шахтар» Кд	33	15	7	11	42	28 37
«Локомотив» В	32	12	13	7	33	22 37
«Автомобіліст»	32	12	13	7	30	23 37
«Динамо»	22	11	14	7	41	27 36
«Зірка»	33	11	13	9	34	36 35
«Говерла»	31	14	6	11	39	32 34
СК (Чернівці)	32	11	12	0	38	32 34
«Будівельник» Т	32	13	8	11	39	36 34
«Шахтар» М	32	10	13	9	30	31 33
«Авангард» Р	33	11	11	11	35	33 33
«Авангард» С	33	11	10	12	21	23 32
«Хімік»	32	11	10	11	26	30 32
«Шахтар»	32	6	17	9	31	25 29
«Фрунзенець»	32	11	7	14	31	35 29
«Локомотив» Х	33	11	6	17	40	61 27
Команда						
м. Луцька	33	4	13	16	22	41 21
«Буковина»	32	5	11	16	17	47 21
«Локомотив» Д	34	5	9	20	23	58 19

ПОКАЗУЄ КИРОВОГРАД П'ЯТНИЦЯ, 1 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Концерт молодих виконавців союзних

республік. (М). 10.10 — Художній фільм «Фронт клещів». (М). 11.35 — Прем'єра телевізійного документального фільму «Кроки родючості». (М). 12.00 — Кольорове телебачення. На XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). 14.00 — Гастроляй Вороного державного драматичного театру імені О. Кольцова. (М). 15.05 — Новини. (М). 16.15 — Для школярів. «Турнір дитини». (М). 17.00 — Для дітей. «Котик-воркотик». Ви-

става Кіровоградського театру ляльок. (К-д). 17.45 — «Хроніка тижня». (К-д). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Світ соціалізму». (М). 18.45 — До початку нового навчального року. Виступ міністра вищої і середньої спеціальної освіти СРСР В. П. Елютина. (М). 19.10 — Художній фільм «Першокласник». (М). 20.15 — «Співає народний артист СРСР Г. Отс». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. На

XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). 24.00 — Новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА. 17.00 — «За нашими лісами». (М). 17.15 — Для юнаків. «Співають піонери». (М). 18.00 — «Океан» буде кораблем. (Миколаїв). 18.30 — Реклама, оголошення. (К). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — Телефільм «Осінні студії». (Одеса). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — Про-

грама «Час». (М). 21.30 — «Сьогодні — День освіти». Художній фільм «Учитель». (К). 23.10 — Вечірні новини. (К).

СУБОТА, 2 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.35 — Програма передач. (М). 9.05 — Кольорове телебачення. Гімн настилка для всіх. (М). 9.20 — Новини. (М). 9.30 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Приходь, казко!». (М). 10.00 — «Здоров'я». (М). 10.30 — Кольорове телебачення. «Карусель». Телеогляд. (М). 11.10 — «Вітним непереможцям». Телевізійний документальний фільм. (М). 12.00 — Кольорове телебачення. На XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). 14.50 — «Музичні зустрічі». Пісні М. Фрадкіна. (М). 15.35 — «Пошук». (М). 16.30 — Кольорове телебачення. Для дітей. Мультифільм «Аргонавти». (М). 18.30 — «Запрошує концертна студія в

Останіно». (М). 19.20 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Білі воки». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. На XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). 24.00 — Новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА. 16.55 — За накресленнями XXIV з'їзду КПРС. Тележурнал «Прогрес». (К). 17.30 — Мультифільм «Як один мужик двох генералів прогудав». (К). 18.00 — «На будівництві Калітвського комбінату». (К). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30 — Свято мистецтв, присвячене 50-річчю утворення СРСР. (Ворошиловград). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — «Українська кінопапорома». (К). 22.50 — Вечірні новини. (К).

Про можливі зміни в програмі нас попередять диктори радіо і телебачення.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

316050 ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефонні: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня Ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.